

Lõppevast raamatu-aastast 2008

Kahtlemata on paar viimast aastat olnud rõõmsalt raamaturohked. Kirjastajad (keda loendatakse Eestis üle 700, nende hulgas kirjastusi, kes toodavad üle paarisaja nimetuse aastas, alla 5; arvestatavaid kirjastusi vast 30–40 ja suur hulk nn projektipõhiselt tehtud raamatuid) on tootnud neid nii, kuis jaksanud, sest ostjad on suutnud neid hulgi ja suure kiirusega poodidest kodusse vedada. Viimastel aastatel on ostukohaks kujunenud hüpermarketite raamaturiigid, klassikalisi raamatukauplusi on üksikuid – mõned väga suured Tallinnas ja Tartus, paljudes maakonnakeskustes pole aga ühtegi.

Head ostjad on ka raamatukogud, mida on Eestis kokku üle 1000, neist üle 500 rahvaraamatukogu ning üle 400 kooliraamatukogu.

2008. aastal eraldas riik kultuuriministeeriumi käega raamatukogudele uute teavikute (raamatute kõrval soetatakse ka ajakirju, helikandjaid jne) ostuks pisut alla 35 miljoni krooni. Järgmise aasta säästueelarve kärbib seda summat neljandiku võrra. See on kahetsusväärne, sest kitsal ajal pigem laenuatakse, mitte ei osteta. Teisalt jälle kerkitab küsimus, kas riik peab ostma väheväärtuslikke jutukaid, kui raha napib klassikutelegi.

Juba mitu aastat ilmub iga päev enam kui 10 raamatut. Eesti Rahvusraamatukogu andmebaasist selgub, et tänava novembri esimesel poolel on jõudnud arhiivi 248 uudisraamatut. Oktoobris oli see number 398 (kui jätame muukeelsesid Eesti raamatud välja), septembris 373. Üksnes juulis anti “toodangus” pisut järele – ilmus 195 uut raamatut.

Raamatupoodide edetabelid räägivad, et enim ostetakse algupärandeid – selle aasta trend on kahtlemata isikuraamatud, memuaarid, mälestused. Raamatud Maire Aunastest ja Mihkel Rauast lähevad kui soojad saiad. Ja muidugi need moodi läinud inglid! Novembrikuu Horisondis kirjutab Toomas Paul, et tänapäeva usuteaduses on inglid marginaalsed, olles muundunud sõjameestest ikoonidel või voldilistest poisinäoga putodest siresäärseteks modellihuga neitsideks. See-eest ruulivad inglid raamatuis. Täna võib osta poest üle saja raamatu, kus pealkirjas või teemas juttu inglitest. Paratamatult jääb mulje, et suurele osale eestlastest suudavad üksnes inglid keerulises argi-peavas hingepidet anda.

Peamine raamatumüügikuu ehk jõuluuag on ees. Parimad palad jõuavad lettidele just neil päevil. Britid on enustanud, et selle aasta jõulukink number üks on igal juhul raamat. Loodetavasti on eestlased jätkuvalt trendikad ning ostavad nendekski jõuludeks raamatuid.

Aasta 2008 menüü ja kaunimad raamatud pannakse nagu ikka Rahvusraamatukogus näitusele jaanuari- ja veebruarikuus 2009.

SIGNE SIIM